

Jak na ně aneb metody studia netopýrů

Přehled metod

bezkontaktní

kontaktní

- vizuální pozorování (noktovize, video)
- odchyt a značkování
- automatická registrace
- telemetrie
- bat-detektor
- analýza vývržků sov
- analýza trusu
- genetické metody
- sledování v chovu,
experimenty v laboratoři

Monitoring netopýrů

- ☐ vizuální sčítání na zimovištích a v letních koloniích
oči - svítilna - dalekohled - noktovizor (IF)

- každoroční sčítání na zimovištích ČR (winter census)

- každoroční sčítání na zimovištích ČR (winter census)

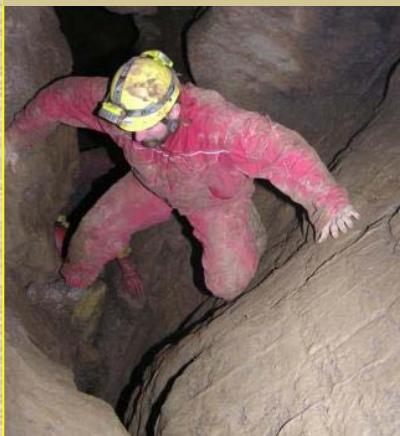
- každoroční sčítání na zimovištích ČR (winter census)

Využití:

Monitoring netopýrů:

- dlouhodobé změny v početnosti
- mapování zimovišť'
- faunistika

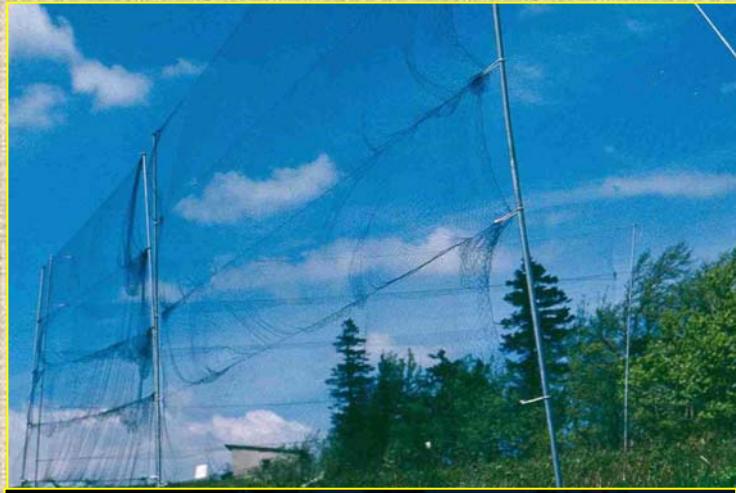
- mapování LK
- faunistika
- sezónní dynamika

Monitoring netopýrů

☐ odchyt

- netting (obláčkové sítě)
- odchytová klec (trap cage)
- harfová past (harp trap)

Využití:

Monitoring netopýrů
- aktivita u výletových otvorů
vč. sezónní a denní dynamiky

Monitoring netopýrů

- značkování
  - kroužkování

Využití:

Monitoring netopýrů - letová aktivita, fidelita, přelety

Monitoring netopýrů

značkování

- světelné značky

kapsle s chemoluminiscenční látkou (light tags, sticks)

- mikročipy a čtecí zařízení

Využití:

Monitoring netopýrů:

- sledování letové aktivity, loveckého chování

Monitoring netopýrů - aktivita u výletových otvorů

- automatická registrace (IR technika)
  - aktivní IR závory (průletové brány)

Využití:

Monitoring netopýrů:

- aktivita u výletových otvorů vč. sezónní a denní dynamiky

Monitoring netopýrů - aktivita u výletových otvorů

□ automatická registrace (IR technika)

- pasivní IR monitory

Využití:

Monitoring netopýrů:

- aktivita u výletových otvorů vč. sezónní a denní dynamiky

– záznamníky - loggery (teplota, vlhkost, osvětlení)

datalogger

luxmetr

luxmetr s dataloggerem

Využití:

Monitoring netopýrů:

- vliv environmentálních faktorů na aktivitu, mikroklima úkrytů, změny

Monitoring netopýrů - aktivita u výletových otvorů

☐ automatická registrace (IR technika)

- kamerové systémy (digitální záznam)

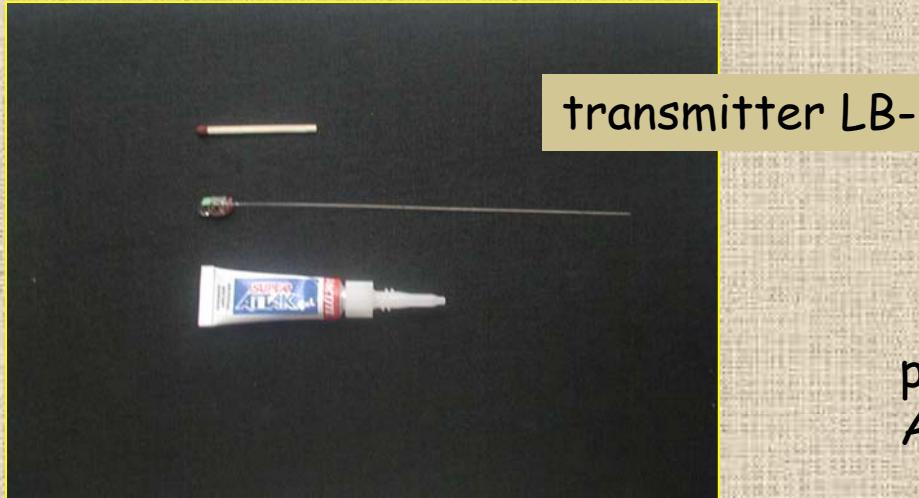

Využití: Monitoring netopýrů:
- aktivita v úkrytech, chování

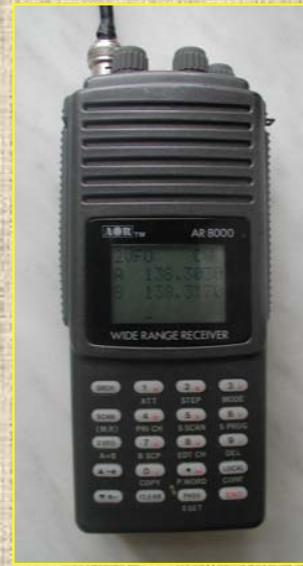

Monitoring netopýrů - sledování letové aktivity mimo úkryt

telemetrie

příjimač
AR-8000

Využití:

Monitoring netopýrů:

- noční aktivita mimo úkryt, home-range, biotopová preference

Monitoring netopýrů - sledování letové aktivity mimo úkryt

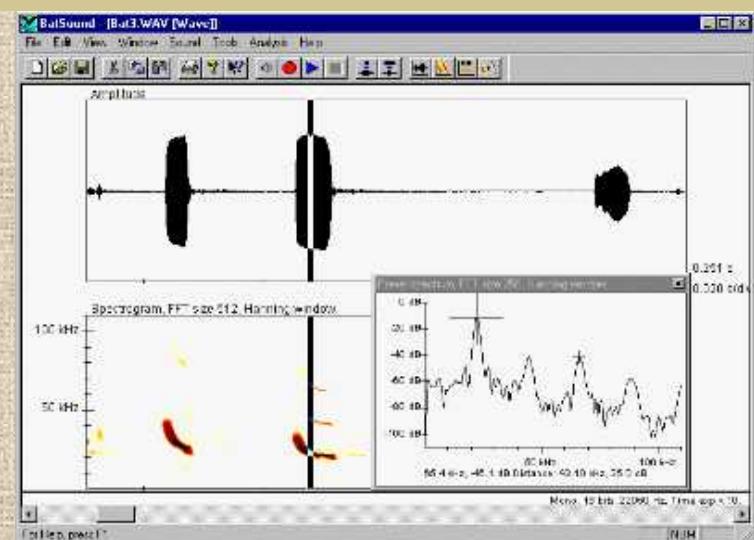
□ bat-detektor

UTZ-detektor + walkman + sluchátka

Využití:

Monitoring netopýrů:
letová a lovecká aktivita mimo úkryt, biotopová
preference, vyhledávání úkrytů, mapování,
faunistika

PC-analýza ultrazvuku:

Oscilogram ($A \sim t$), spektrogram ($f \sim t$)
a „power-spectrum“ diagram ($L \sim f$)

Monitoring netopýrů - sledování letové aktivity mimo úkryt

□ bat-detektoring

RCM - route counting method

PC - point counting

LC - line counting (transects)

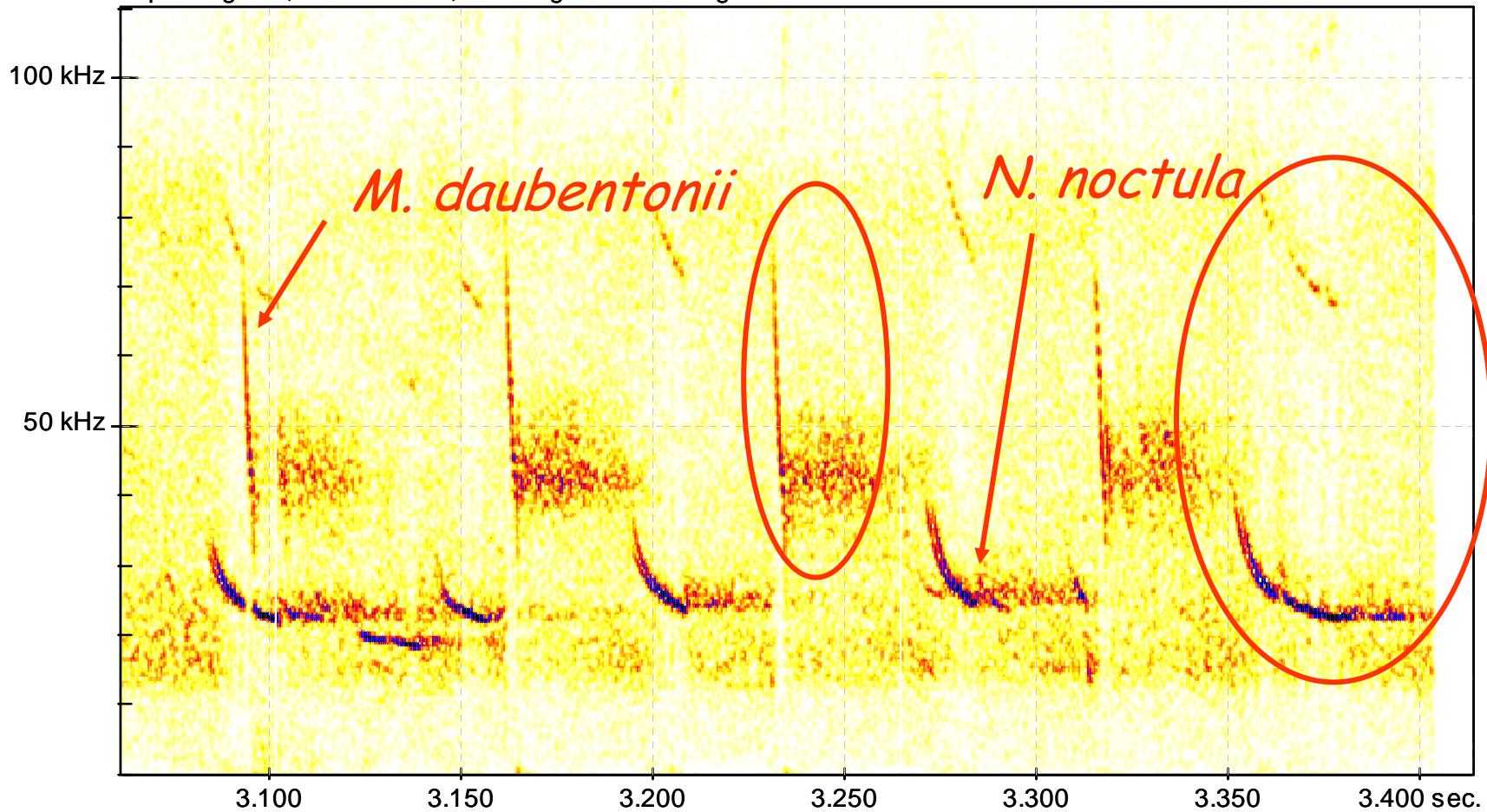

Využití:

Monitoring netopýrů:
letová a lovecká aktivita mimo
úkryt, biotopová preference,
vyhledávání úkrytů, mapování,
faunistika

Ultrazvuková detekce - letová aktivita a echolokace

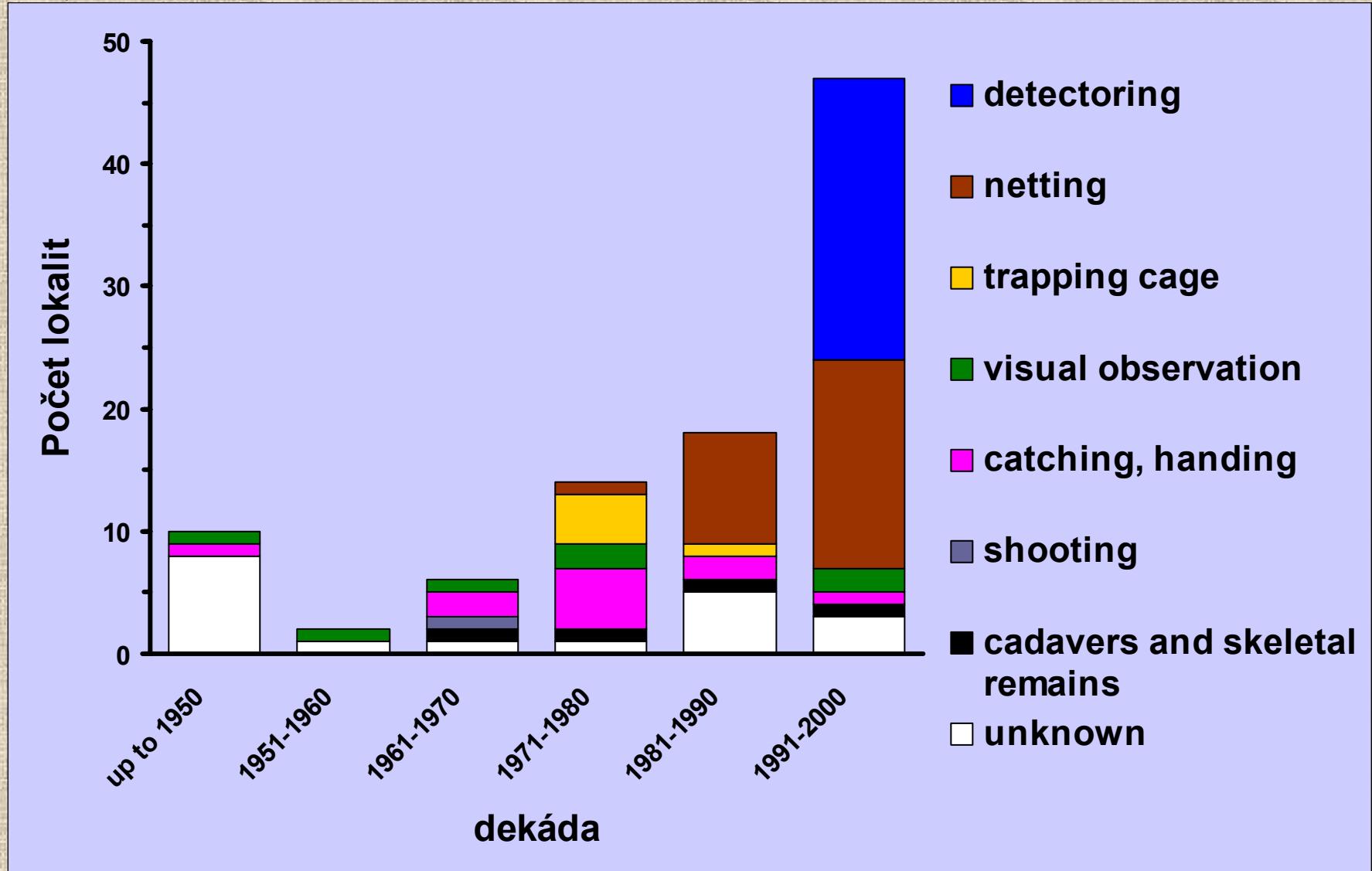
Spectrogram, FFT size 512, Hanning window. - Right.

Využití:

druhová determinace, studium echolokace

Vývoj metod monitoringu netopýrů *Nyctalus leisleri*

Netopýři v potravě predátorů

- analýza vývržků sov

Využití:

faunistika, vztah predátor - kořist,
antipredační chování

Potrava netopýrů

analýza trusu

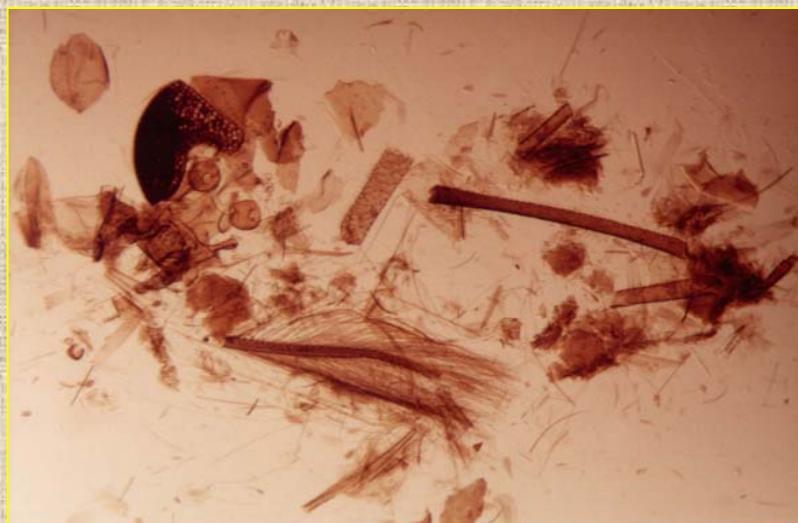
Využití:

Potravní chování netopýrů:
složení potravy, lovecké strategie

Fragment Coleoptera, Carabidae
končetina

E. serotinus, 613x

Fragmenty Diptera, Chironomidae a Lepidoptera
část hlavy, tykadlo, integument, žilnatina křídla, segmenty končetin a šupinky
E. nilssonii, 525x

Potrava netopýrů

□ analýza potravní nabídky

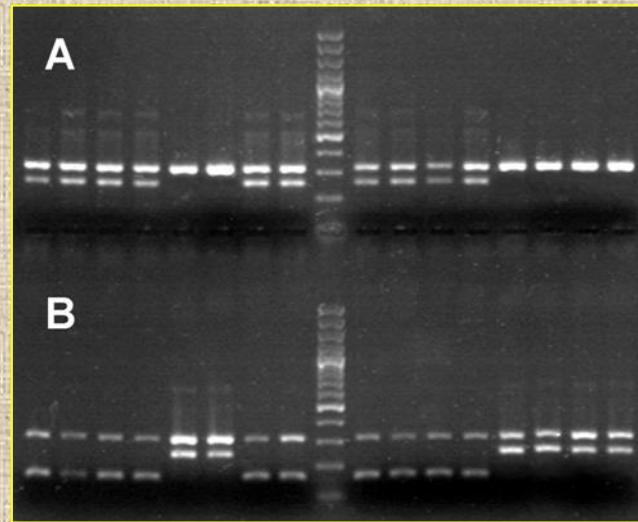
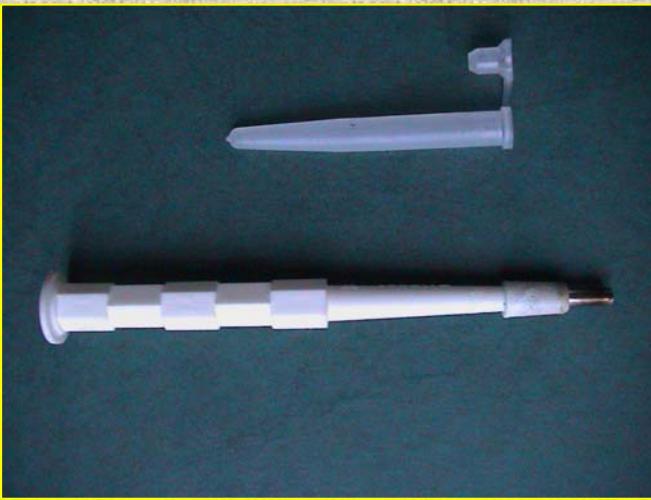
Využití:

Potravní chování netopýrů:
lovecká aktivita a potravní strategie -
selekce, oportunismus vs. specializace

Genetické studie

- molekulárně genetické metody
  - odběr tkáně (DNA)
  - analýza mtDNA,
mikrosateliety

Využití:

determinace kryptických druhů,
fylogeografie a „life history“ druhu,
vnitrodruhová diverzita, paternita,
příbuznost uvnitř populace

Gen cyt b

(A= *P. pipistrellus*, B= *P. pygmaeus*)

Krátkodobé pokusy v zajetí

- sledování v chovu a experimenty v laboratoři

Využití:
sociální komunikace,
kognitivní chování a anti-
parazitární chování aj.

